

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

NÁSTROJE ŘÍZENÍ LIKVIDITY VE STAVEBNÍM PODNIKU

TOOLS OF LIQUIDITY MANAGEMENT IN THE CONSTRUCTION COMPANY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

THI CAM VAN DAO

VEDOUcí PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. MARTA HRONÍKOVÁ

BRNO 2012

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na oblast krátkodobého financování ve stavebním podniku. První část je zaměřena na teoretickou část a druhá na praktickou část s vyhodnocením.

Její následovné vyhodnocení a analýzu dle ukazatelů z teoretické části a následným vyhodnocením stavebného podniku z praktické části jsou navržena opatření a zlepšení pro daný podnik.

ABSTRACT

This bachelor's thesis is focusing on the sphere of short term financial managing in building company. The first part is focusing on theoretical parts and second part on practical parts with evaluation.

The evaluation and analysis is according indexes from theoretical part. And following evaluation of building company from practical part are proposed measures and improvements for the company.

KLÍČOVÁ SLOVA

Likvidity, řízení likvidity, krátkodobé financování, pracovní kapitál, finanční analýza, cash flow likvidity, solventnost.

KEY WORDS

Liquidity, short-term financing, liquidity management, working capital, financial analysis, cash flow of liquidity, solvency.

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

DAO, Thi Cam Van. *Nástroje řízení likvidity ve stavebním podniku*. Brno, 2012. 51 s., 9 stran příloh Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce Ing. Marta Hroníková

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci diplomovou práci zpracovala samostatně, dle pokynů vedoucí práce. Všechny zdroje, ze kterých jsem čerpala, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Brně dne .....

.....

podpis

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji vedoucí mé bakalářské práce paní Ing. Martě Hroníkové za cenné připomínky a odborné rady při vypracování mé bakalářské práce. Chtěla bych dále také poděkovat panu Přemyslu Smetanovi za poskytnutí cenných informací a možnost vypracovat bakalářskou práci na téma “Nástroje řízení likvidity ve stavebním podniku” u společnosti FASC s.r.o.

Děkuji oběma za pomoci a ochotu.

OBSAH

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE	3
1. ÚVOD	9
2. CÍL PRÁCE	10
3. TEORETICKÁ VÝCHODISKA ŘEŠENÍ	10
3.1 Úvod do finanční analýzy	10
3.2 Zhodnocení informačních zdrojů	11
3.2.1 Rozvaha.....	12
3.2.2 Výkaz zisků a ztrát	12
4. LIKVIDITA	13
4.1 Co to je likvidita.....	13
4.2 Míra likvidity	14
4.3 Řízení likvidity.....	14
4.3.1 Vymezení problému	14
4.3.2 Nástroje řízení likvidity.....	14
4.3.2.1 Ukazatele likvidity	15
4.3.2.1.1 Ukazatel běžné likvidity (current ratio)	16
4.3.2.1.2 Ukazatel pohotovostní likvidity (quick ratio)	17
4.3.2.1.3 Ukazatel okamžité likvidity (cash ratio)	18
4.3.2.2 Ukazatele aktivity.....	18

4.3.2.3 Čistý pracovní kapitál (ČKP)	20
4.4.2.4 Čisté pohotové prostředky (ČPP)	20
4.4.2.5 Čistý peněžně – pohledávkový fond (ČPPF)	21
4.4.2.6 Analýza cash flow	21
5. ZDROJE KRÁTKODOBÉHO FINANCOVÁNÍ.....	23
5.1 Krátkodobé finanční zdroje.....	23
5.2 Krátkodobé bankovní úvěry	23
5.2.1 Charakteristika krátkodobých bankovních úvěrů.....	23
5.2.2 Druhy krátkodobých bankovních úvěrů.....	24
5.3 Obchodní úvěr	24
5.4 Ostatní zdroje krátkodobého financování	26
6. PRAKTICKÁ ČÁST.....	27
6.1 Charakteristika společnosti	27
6.2 Schéma organizační struktury společnosti.....	28
6.3 Aplikace finanční analýzy.....	28
6.3.1 Analýza poměrových ukazatelů	28
6.3.1.1 Likvidita společnosti	28
6.3.1.2 Ukazatel aktivity	33
6.3.2 Analýza rozdílových ukazatelů – Čistý pracovní kapitál (ČPK)	38
6.3.3 Krátkodobé finanční zdroje.....	40

6.3.3.1 Obchodní úvěr.....	40
6.3.3.2 Krátkodobé bankovní úvěry	40
6.3.3.3 Ostatní krátkodobé zdroje	41
6.3.4 Analýza cash flow	41
6.3.4.1 Analýza cash flow z provozní činnosti	43
6.3.4.2 Analýza cash flow z investiční činnosti	44
6.3.4.3 Analýza cash flow z finanční činnosti	45
6.4 Shrnutí.....	45
7. ZÁVĚR	47
8. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	49
9. SEZNAM TABULEK.....	50
10. SEZNAM GRAFŮ.....	51

1. ÚVOD

Každý člověk či skupina lidí, kteří řídí jak státní, tak soukromý stavební podnik se snaží, aby jejich podnik prosperoval a dosahoval zisku. Samozřejmě k úspěšnému vedení stavebního podniku je nutné mít i potřebné odborné schopnosti a prostředky hmotné a finanční. Následně je nutné dobře znát prostředí, ve kterém chceme podnikat.

Již od nepaměti se všichni lidé snaží kontrolovat svůj podnik a k tomu používají různé nástroje, i když v dnešní době jsou již propracovanější, ale v principu jsou stejné.

Management každého podniku zajímá, jak si podnik vede a jaké změny přispějí k lepšímu vývoji a co by se měli provést k dalšímu zlepšení. Tyto informace podnikový management zjistí na základě finanční analýzy. V posledních letech zažil celý svět a stále zažívá hospodářskou krizi. Z tohoto důvodu se podniky začali více zajímat o finanční analýzu, jelikož doba se změnila a je mnohem těžší uspět v ekonomickém světě.

S pomocí finanční analýzy je podnik schopen tuto situaci zvládnout a na základě výsledků analýzy provést změny, které budou úspěšné.

Tématem této bakalářské práce je řízení likvidity ve stavebním podniku, neboť zajištění stabilního cash flow a likvidity je pro podnik podmínkou existence. Obecně je základním cílem každého podniku dosahování zisku a zvyšování jeho tržní ceny v delším časovém období. Často se však stává, že podnik dosahuje kladného výsledku hospodaření, resp. zisku a přitom není schopen dostát svým závazkům, má tedy problémy se svou platební schopností nebo likviditou. Tato skutečnost může vést až k ukončení jeho činnosti. Pokud by podnik svou likviditu neřídil, mohl by se dostat do platební neschopnosti, která by mohla vést až k úpadku podniku.

Likvidita je klíčovým faktorem finančního zdraví podniku v době rychlých změn na trzích. Řízení likvidity je aktuálním tématem především v této době, kdy se vzhledem ke zpomalení ekonomiky potýká velká část podniků s poklesem tržeb a tím pádem ke snížení objemu inkasovaných prostředků.

Období, které skýtá mnoho rizik, skýtá také mnoho příležitostí. Je proto velmi důležité nejen řídit rizika a zajistit provozní financování. Klíčové je řízení a zajištění likvidity a z toho vyplývající schopnost podniku rychle reagovat na situaci na trhu.

2. CÍL PRÁCE

V této bakalářské práci se budu snažit vyhodnotit finanční situaci, konkrétně její řízení likvidity a způsob využití jejich zdrojů vybraného stavebního podniku z hlediska krátkodobého financování, především se zaměřením na položky oběžného majetku a zdroje jejich financování; navrhnout opatření k zajištění schopnosti podniku uhradit krátkodobé finanční závazky pomocí analýzy poměrových ukazatelů. A to analýzou stavebního podniku za období 2007-2010.

Na základě získaných dokumentů od společnosti – a to jsou rozvaha, výkaz zisků a ztrát za období 2007 - 2010, bude nejprve nutné spočítat ukazatel likvidity a finanční analýzy spojenou úzkou vazbou s některými ukazateli a pak spočítat výkaz o peněžních tocích. Tyto ukazatele se pak musí vyhodnotit a porovnávat, poté můžeme konstatovat, jak vypadá hospodaření podniku.

3. TEORETICKÁ VÝCHODISKA ŘEŠENÍ

3.1 Úvod do finanční analýzy

*„Finanční analýza je oblast, která představuje významnou součást komplexu finančního řízení podniku, neboť zajišťuje zpětnou vazbu mezi předpokládaným efektem řídicích rozhodnutí a skutečností“.*¹

Úkolem finanční analýzy je především vyjádřit komplexně finanční situaci podniku, podchytit všechny její položky, případně při podrobnější analýze poměřovat získané údaje mezi sebou navzájem a rozšiřovat tak jejich vypovídací schopnost. Mít pohled finanční analýzy můžeme moc představit obrázek celého podniku z hlediska finančního z minulosti, současnosti a předpokládané budoucnosti finančního hospodaření podniku.

Cílem každé finanční analýzy podniku je identifikovat finanční zdraví podniku a stanovit jeho slabé i silné stránky se základní snahou je dosahovat nejlepších výsledků

---

¹ VALACH, Josef. *Finanční řízení podniku*. I. Praha 4: Ekopress, s.r.o., 1997. ISBN 80-901991-6-X.

hospodaření. Pokud má podnik zdravě finanční hospodaření, tak nebude mít problém se splatností svých závazků.

Nejenom interní subjekty společnosti se zajímají o finanční analýzu, ale i další uživatelé, které přicházejí do kontaktu s podnikem. Investoři se zajímají o finanční výkonnost podniku, sledují informace, které jim pomůže při rozhodování o dalších investicích. Banky a jiní věřitelé potřebují informace pro své závěry o dlužnících. Věřitel na základě těchto informací určí, zda bude ochoten poskytnout úvěr a stanoví podmínky. Stát kontroluje především plnění daňových a jiných odvodových povinností. Další subjekt na řadě jsou obchodní partneři, kteří se především zaměřují na schopnost uhradit závazky. Zajímají se o likviditu, zadluženost a solventnost v krátkodobém časovém horizontu.

Pro úspěšné řízení finančního hospodaření firmy je nezbytné rozeznávat nejen dvě základní kategorie majetku (investiční majetek a oběžný majetek), ale i likviditu jeho položek – zda jde o dlouhodobý majetek (s dobou splatnosti delší než jeden rok) nebo o krátkodobý majetek.

V rámci této bakalářské práce se budu více věnovat této oblasti – krátkodobých majetků a zdroje a způsoby jejich financování z hlediska likvidního.

3.2 Zhodnocení informačních zdrojů

Základním zdrojem informací je účetní závěrka. K informacím pro oblast finančního řízení patří rozvaha, výkaz zisků a ztrát, výkaz cash flow neboli přehled o peněžních tocích. Všechny tyto dokumenty jsou volně ke stažení z elektronického obchodního rejstříku na internetové adrese www.justice.cz.

3.2.1 Rozvaha

„Rozvahu můžeme definovat jako přehledné sestavení majetku podniku“.²

Základní položky rozvahy tvoří aktiva a pasiva, které jsou v rozvaze uvedena v peněžním vyjádření. Aktiva tvoří dlouhodobý majetek a oběžná aktiva, pasiva se skládají z vlastního kapitálu a cizích zdrojů. V účetnictví musí platit princip bilanční rovnosti, to znamená, že aktiva se rovnají pasivům.

3.2.2 Výkaz zisků a ztrát

Výkaz zisků a ztrát sleduje výsledky hospodaření podniku v podnikatelské činnosti.

Při vykonávání hlavní činnosti podniku vzniká produkt, který je dodáván na trh a prodáván. Tímto vznikají výnosy, které jsou definovány: *„je peněžní vyjádření výsledků hospodaření podniku“³*. Tyto peněžní částky, které podnik získal v určitém období, nezáleží na tom, zda byly inkasovány (zda za prodaný výrobek nebo odvedenou službu bylo skutečně zapláceno).

„Náklady je peněžním vyjádřením spotřeby podniku – opět bez závislosti na tom, zda skutečně proběhla peněžní transakce“.⁴

Čili náklady tvoří peněžní částky, které podnik utratil na získaných výnosech v určitém období, není ovšem důležité zda došlo k zaplacení.

Ve výkazu zisků a ztrát platí rovnice, že výsledek hospodaření se vypočítá rozdílem mezi výnosy a náklady.

---

² MRKOSOVÁ, J., *Učebnice pro střední a vyšší odborné školy*. 1. vyd. Brno: Computer Press, a.s., 2006. ISBN 80-251-0922-4.

³ SCHOLLEOVÁ, H., *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy: 2., aktualizované a rozšířené vydání*. II. Praha 7: Grada Publishing, a.s., 2012. ISBN 978-80-247-4004-1, s. 20.

⁴ SCHOLLEOVÁ, H., *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy: 2., aktualizované a rozšířené vydání*. II. Praha 7: Grada Publishing, a.s., 2012. ISBN 978-80-247-4004-1, s. 21.

4. LIKVIDITA

Co pomáhá podnikům přežít krizi? Minimální zásoby neprodaného zboží a likvidita. Na úvěr dnes může dosáhnout jenom ten, který ho de facto nepotřebuje, pak se likvidita dostává do popředí.

4.1 Co to je likvidita

Schopnost podniku hradit své závazky je vyjadřování pojmu likvidita a solventnost. Likviditu a s ní spojenou solventnost definují autoři různě. „*Býti likvidní znamená schopnost býti přeměněn v peníze (v cash). Býti solventní znamená, býti schopni hradit dluhy v okamžiku jejich splatnosti*“.⁵ Definice nás přesvědčují o vzájemné podmíněnosti likvidity a solventnosti: podmínkou solventnosti je likvidita, okamžitá platební schopnost. Plně likvidní je tedy podnik tehdy, jestliže má dostatečnou výši peněžních prostředků (nebo jiného majetku rychle směnitelného v peníze). Jestliže tomu tak není, je solventní jen zčásti nebo je dokonce nesolventní.

Jinými slovy likvidita ovlivňuje solventnost podniku. Solventností se rozumí schopnost podniku platit své závazky včas, jinak se vystavuje ztráty klíčových dodavatelů, riziku zahájení insolventního řízení a riziku následného konkurzu, může dojít i k zániku podniku. Dostatečnou míru likvidity společnosti by měl udržovat a kontrolovat její management. Různé objekty působící na podnik preferují odlišnou úroveň likvidity. Vysoká likvidita společnosti způsobuje nedostatečné využití kapitálu a tím snižuje jeho rentabilitu, situace se nelíbí vlastníkům společnosti, avšak tento stav vyhovuje jejím věřitelům. Management podniku se snaží o docílení kompromisu, kdy podnik si udržuje své finance a solventnost pod kontrolou a při tom v podniku dochází k minimálnímu úniku příležitostí.

---

⁵ KOVANICOVÁ, D., KOVANIC, P. *Podklady skryté v účetnictví: Díl II, Finanční analýza účetních výkazů*. 3. vyd. Praha: Polygon, 1997. ISBN 80-85967-47-2.

4.2 Míra likvidity

Míru likvidity vyjadřujeme pomocí základních ukazatelů likvidity. Ukazatelé likvidity vysvětlují vztah mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky (běžnými pasivy) a ukazují schopnost společnosti dostát včas svým finančním povinnostem⁶. Výsledná likvidita je proto vždy kompromisem mezi udržení co nejnižší úrovně oběžných aktiv (závazků), při tom neohrozit existenci podniku.

4.3 Řízení likvidity

4.3.1 Vymezení problému

Řízení likvidity neboli cash management se stává ve stavebním podniku důležitým bodem finančního řízení, je velmi významné pojetí a závisí na vývoji a existenci firmy. Jak jsem zmínila v předchozí kapitole, že cílem každého managementu firmy je nejen vyrobit a prodat produkt, ale úspěšný manažer je považovaný až ten, který končí včasným, resp. realizovaným inkasem pohledávky.

Základem cash managementu je především získání přehledu o aktuální a očekávané likvidní neboli cash pozici společnosti v jednotlivých oblastech řízení firmy – obchod, investice, provoz a finance.

Cash management představuje dále nezbytný základ pro řízení finančních rizik společnost a jeho správně fungování zajišťuje optimální řízení výše provozního kapitálu.

4.3.2 Nástroje řízení likvidity

Pro řízení likvidity je popsána a doporučována řada nástrojů. Jedná se o tyto oblasti a zdroje:

---

⁶ BLAHA, Z., JINDŘICHOVSKÁ, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. III. Praha: Management Press, 2006. ISBN 80-7261-145-3.

- řízení stavu zásob materiálu, zboží, polotvarům nedokončené výroby a výrobků tak aby pokud možno nejdříve do podoby pohledávek a následně do podoby peněžních prostředků.
- Řízení pohledávek tak, aby bylo minimalizováno riziko jejich nesplacení a aby se pohledávky po uplynutí sjednané doby splatnosti přeměnili v hotové peníze.
- Řízení finanční hotovost tak, aby v souladu se zvolenou strategií podnik měl vždy k dispozici přiměřenou peněžní hotovost.
- Řízení krátkodobého financování v době přiměřeného stavu zejména obchodních závazků a krátkodobých bankovních úvěrů.

4.3.2.1 Ukazatele likvidity

Je jeden z rozborů poměrových ukazatelů k účetním výkazům z hlediska jiných úrovní analýz. Poměrový ukazatel se vypočítá jako poměr jedné nebo několika účetních položek základních účetních výkazů k jiné položce nebo k jejich skupině.⁷ Ukazatel likvidity vysvětlují vztah mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky a ukazují schopnost společnosti dostát svým finančním povinnostem.⁸

Trvalá platební schopnost je jednou za základních podmínek úspěšné existence podniku v podmínkách trhu. V souvislosti s platební schopností je možné setkat se s pojmy solventnost, likvidita a likvidnost.

- Solventnost představuje obecnou schopnost podniku získat prostředky na úhradu svých závazků. Je to relativní přebytek hodnoty aktiv nad hodnotou závazků.
- Likvidita je obvykle chápána jako momentální schopnost uhradit splatné závazky. Je měřítkem krátkodobé nebo okamžité solventnosti.
- Likvidnost je jednou z charakteristik konkrétního druhu majetku. Označuje míru obtížnost transformovat majetek do hotovostní formy, jak rychle je možné realizovat

---

⁷ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2481-2.

⁸ BLAHA, Z., JINDŘICHOVSKÁ, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. III. Praha: Management Press, 2006. ISBN 80-7261-145-3.

jejich přeměnu v peníze. Zásoby jsou např. obecně nejlikvidnější než hmotný majetek.⁹

Stupeň likvidity v podmínkách tržní ekonomicky zachycuje symbolicky schodiště likvidity. Na jeho vrcholu leží nejvíce likvidní pochopitelně peníze v hotovosti a peníze na běžných účtech. Nejméně likvidní jsou stálá aktiva, proto se v této souvislosti vůbec neuvažují.

4.3.2.1.1 Ukazatel běžné likvidity (current ratio)

Ukazatel běžné likvidity (current ratio) zjišťuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky společnosti. Znamená to, kolikrát je společnost schopna uspokojit své věřitele, kdyby svá krátkodobá aktiva okamžitě přeměnila v hotovost.¹⁰

Tento ukazatel bývá označován též jako likvidita 3. stupně, a čím vyšší je jeho hodnota, tím je pravděpodobnější zachována platební schopnosti podniku. Optimální hodnota běžné likvidity by měl pohybovat v rozmezí 1,5 – 2,5.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná likvidita}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Lze si snadno představit, v jak obtížné situaci se ocitne podnik, který má naprosto nevhodnou strukturu oběžných aktiv např. má nadměrné zásoby, k tomu těžko vymahatelný balík pohledávek a nepatrný stav peněžních prostředků.

Výhody: ukazatel poskytuje důležitou informaci zejména krátkodobým věřitelům podniku o tom, do které míry krátkodobé investice chránění hodnoty majetku, neboť věřitelé poskytují určité riziko, že jim nebudou závazky splaceny.

Nevýhody: ukazatel nepřihlíží ke struktuře oběžných aktiv z pohledu jejich likvidnosti. Na první pohled by se mohlo zdát, že čím vyšší hodnota ukazatele, tím jistější je likvidita. Jenomže ne, všechna běžná likvidita jsou stejně likvidní a některá

---

⁹ KALOUSEK, F., a MÁCHAL, P. *Finanční řízení*. I. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2000. ISBN 80-7157-472-4.

¹⁰ BLAHA, Z., JINDŘICHOVSKÁ, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. III. Praha: Management Press, 2006. ISBN 80-7261-145-3.

jsou dokonce na peníze nepřeměnitelná. U některých zásob může trvat poměrně dlouho, než se přemění v peníze, protože musí být nejdříve spotřebovány při výrobě výrobku, pak už jako výrobky se mohou prodávat obvykle na obchodní úvěr a pak se čeká na úhradu od odběratele.

Běžná likvidita je považována za významný ekonomický termín pro platební schopnosti podniku a zejména jeho vývoj v časové řadě může vypovídat o finanční situaci podniku. V podnikovém finančním řízení by se stabilita hodnot tohoto ukazatel měla stát u hlavních cílů finančních plánů podniku.

4.3.2.1.2 Ukazatel pohotovostní likvidity (quick ratio)

Ukazatel pohotovosti likvidity (quick ratio) neboli celková likvidita, rychlý poměr či dokonce test kyselosti bývá označován též jako likvidita 2. stupně. Poměřuje pouze pohotová oběžná aktiva s krátkodobými závazky, přičemž do pohotových oběžných aktiv zahrnuje pouze peněžní prostředky, obchodovatelné cenné papíry a pohledávky.

$$\text{Pohotovostní likvidita} = \frac{\text{oběžná likvidita} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Ve snaze odstranit nevýhody předchozího ukazatele se konstruuje ukazatel, který z oběžných aktiv vylučuje zásoby, které jsou považovány za nejpomaleji se obracející položku oběžných aktiv a ponechává v čitateli jen peněžní prostředky (v hotovosti a na běžných účtech), krátkodobé cenné papíry a krátkodobé pohledávky. Optimálními hodnotami pro tento ukazatel jsou hodnoty v rozmezí 1 – 1,5.

Pro ukazatel pohotovosti likvidity je výhodnější vyšší hodnota z pohledu věřitelů. Z pohledu vlastníků podniku je méně, neboť vyšší hodnota ukazatele znamená vyšší objem pohotových peněžních prostředků, které by mohlo využít produktivněji.

V porovnání s běžnou likviditou, podstatně nižší hodnota pohotovosti likvidity než běžná, ukazuje na nadměrnou váhu zásob ve struktuře oběžného majetku.

4.3.2.1.3 Ukazatel okamžité likvidity (cash ratio)

Ukazatel okamžité likvidity neboli hotovostní likvidity (cash ratio) je definován jako podíl mezi pohotovými platebními prostředky a dluhy s okamžitou splatností.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{finanční majetek krátkodobé povahy}}{\text{okamžitě splatné závazky}}$$

Do čitatele vstupují jen ty nejlíkemnější položky rozvahy, ty jsou peníze v různých měnách v hotovosti nebo na běžných účtech, šeky, ceniny a volně obchodovatelné cenné papíry. Okamžitá likvidita vyjadřuje 1. stupně likvidity. Pro zjištění okamžité likvidity potřebujeme vnitropodnikové údaje, které nám zajišťuje interní analytik.

Pro okamžitou likviditu platí doporučená hodnota v rozmezí 0,2 – 0,5.

4.3.2.2 Ukazatele aktivity

Ukazatel aktivity měří schopnost společnosti využívat investované finanční prostředky. Míru využití majetku a jeho zdrojů lze zkoumat a plánovat pomocí ukazatelů aktivity. Jeho soubor slouží především k hledání odpovědi na otázku, jak hospodaříme s aktivy, s jejich jednotkovými složkami a také jaký má toto hospodaření vliv na výnosnost a likviditu.¹¹

Nejpoužívanější ukazatel aktivity sledují **obratovost celkových stálých aktiv, zásob a pohledávek**. Obratovostí se rozumí rychlost obratu zkoumané položky, vyjadřuje počet obrátů za rok.

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva celkem}}$$

Doporučené hodnoty ukazatele se pohybují v rozmezí 1,6 – 3.

---

¹¹ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2481-2.

Dalším ukazatelem aktivity je **obrat stálých aktiv neboli obrat dlouhodobého hmotného majetku**, který udává, jak efektivně podnik hospodaří s dlouhodobým majetkem. Zkoumá jak efektivnost a intenzitu využívání budov, vybavení strojů a zařízení, dopravních prostředků a dalšího dlouhodobého hmotného majetku podniku.

$$\text{Obrat stálých aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{stálá aktiva}}$$

Obrat zásob je nejsledovanějším ukazatelem, který udává, kolikrát v průběhu roku zásoba podniku prodána a znovu uskladněna. Pokud tento ukazatel vychází vyšší ve srovnání s odvětvovým průměrem, znamená to, že firma nemá zbytečné nelikvidní zásoby. Na druhou stranu objem zásob musí být dostatečně vysoký, aby v podniku nedocházelo k prostojům, které způsobují nedostatečné využití kapacity a snižují produktivitu činnosti podniku.

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}}$$

S ukazatelem obratu zásob také souvisí **doba obratu zásob**, která udává průměrný počet dnů ke spotřebě zásob. Obecně platí, že čím vyšší je obrat zásob a čím kratší doba obratu zásob, tím pro podnik lépe.

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{365}{\text{obrat zásob}}$$

Další významnou součástí oběžného majetku podniku jsou pohledávky. Tam se sledují ukazatele obratu pohledávek a jeho doba obratu.

Obrat pohledávek udává počet obrátek, tedy transformace pohledávek v hotové peníze. Jedná se o poměr tržeb k pohledávkám z obchodních vztahů. Čím je vyšší hodnota obratu pohledávek, tím rychleji inkasuje podnik peníze, které může použít na další potřeby podniku.

$$\text{Obrat pohledávek} = \frac{\text{Tržby}}{\text{průměrný stav pohledávek}}$$

Doba obratu pohledávek neboli průměrná doba inkasa představuje průměrné časové období, po které musí firma čekat na inkasování plateb za své již provedené tržby. Ukazatel by měl být nižší nebo roven běžné době splatností faktur. Pokud tomu tak není, znamená to, že obchodní partner neplatí včas své účty.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{365}{\text{obrat pohledávek}}$$

4.3.2.3 Čistý pracovní kapitál (ČKP)

Je nejčastěji používaným ukazatelem vypočteným jako rozdíl mezi celkovými oběžnými aktivy a celkovými krátkodobými závazky.¹² Množství čistého pracovního kapitálu nám signalizuje, zda je podnik schopen splácet své závazky. Čím vyšší je čistý pracovní kapitál, tím má podnik větší šanci splácet své závazky.

*„Čistý pracovní kapitál (ČKP) představuje rozdíl mezi oběžnými aktivy (OA) a cizím krátkodobým kapitálem (CKkr)“.*¹³

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobá cizí pasiva}$$

Tento rozdíl má velmi velký význam na solventnost firmy. Firma má dobré finanční zázemí a je likvidní, když tento rozdíl je kladný ($OA > CKkr$), tedy hovoříme o konzervativním přístupu k řízení ČKP, může být přibližně nulový ($OA = CKkr$) kdy hovoříme o neutrálním přístupu k řízení ČKP. Pokud je rozdíl záporný ($OA < CKkr$), jedná se o agresivní přístup k řízení ČKP, tedy jen malá část OA je pokryta krátkodobými zdroji.

4.4.2.4 Čisté pohotové prostředky (ČPP)

Jedná se o modifikace ukazatele čistého pracovního kapitálu. Tento ukazatel nepočítá s dlouhodobě nelikvidními položkami a není ovlivněn metodami oceňování

---

¹² SEDLÁČEK, J., *Účetní data v rukou manažera - finanční analýza v řízení firmy*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 1998. ISBN 80-7226-140-1.

¹³ SEDLÁČEK, J., *Účetní data v rukou manažera - finanční analýza v řízení firmy*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 1998. ISBN 80-7226-140-1, s. 27.

majetku. Vypočítá se rozdílem mezi peněžními prostředky, např. hotovost v pokladně, na běžném účtu a ceniny a splatnými závazky.¹⁴

$$\check{CPP} = \text{pohotov\acute{e} pen\acute{e}\v{z}n\acute{i} p\acute{r}ost\acute{r}edky} - \text{okam\acute{z}it\acute{a} splatn\acute{e} z\acute{a}vazky}$$

4.4.2.5 Čistý peněžně – pohledávkový fond (ČPPF)

Tento ukazatel se také nazývá čistý peněžní majetek (ČPM). Tento ukazatel nepočítá jak s nelikvidními oběžnými aktivy, tak i s ostatními oběžnými aktivy, které vykazují nízkou likviditu.

$$\check{CPPF} = \text{Ob\acute{e}\v{z}n\acute{a} aktivita} - \text{z\acute{a}soby} - \text{kr\acute{a}tkodob\acute{e} z\acute{a}vazky}$$

4.4.2.6 Analýza cash flow

Řízení likvidity aktiv je jedním ze základních úkolů každého finančního manažera (CFP) zejména při řízení cash flow. Každý ekonomický subjekt musí mít dostatek likvidních finančních zdrojů na uhrazení svých závazků.

Analýza cash flow a jeho sledování má bezprostřední význam pro řízení likvidity podniku, která je nutnou podmínkou existence podniku. V tržních ekonomikách se proto analýza a plánování cash flow staly běžnou součástí finančního řízení.

Cash flow představuje skutečný pohyb peněžních prostředků, které do podniku přicházejí a odcházejí z něj za určité období v souvislosti s jeho činností. Je východiskem pro řízení likvidity firmy. Na rozdíl od zisku, který se určuje jako rozdíl mezi výnosy a náklady, je cash flow rozdílem mezi příjmy a výdaji firmy v daném období. Pro důležitost cash flow se sestavuje zvláštní samostatný výkaz – výkaz o cash flow neboli výkaz o peněžních tocích. Tento výkaz bývá obvykle součástí výroční zprávy společnosti.

---

¹⁴ KISLINGEROVÁ, E., HLINICA, J. *Finanční krok za krokem: finanční analýza v řízení firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.

Základní funkcí výkazu cash flow je zjistit konkrétní zdroje tvorby peněžních prostředků a směry jejich využití ve všech základních oblastech činnosti podniku, a to jak v oblasti provozní, tak i finanční i investiční. Z výkazu lze usoudit i schopnost podniku zajistit v budoucnu dostatečnou tvorbu peněžních prostředků na úhradu závazků podniku. Pravidelné sledování peněžních toků umožňuje včasnou reakci a na případná opatření v případě finanční nestability podniku.

Tvorba peněžních toků je velmi důležitým rozhodovacím kritériem pro úvěrující banky a další finanční instituce, jako i pro potenciální investory, obchodní partnery apod., neboť je základem schopnosti podniku splácet své závazky z vytvořené hotovosti, dává představu o potřebě externího financování, je podkladem pro úvěrové záměry a pro oceňování firmy, podle tvorby a užití hotovosti lze odhadnout potenciální bankrot firmy.

Výkaz cash flow se v zásadě sestavují za celý podnik v horizontální nebo vertikální formě. Vertikální forma umožňuje sledovat tvorbu finančních zdrojů odděleně ve 3 hlavních oblastech podnikového řízení.¹⁵

- Provozní činnost: Představuje základní výdělečné činnosti podniku a ostatní činnosti, které nelze zahrnout mezi investiční a finanční. Zpravidla sem bývá přiřazována i mimořádná činnost a splatná daň z příjmů.
- Investiční činnost: zahrnuje pořízení investičního majetku včetně pořízení z vlastní činnosti, vyřazení investičního majetku prodejem a pořízení finančních investic včetně poskytování úvěrů a půjček.
- Finanční činnost: Představuje operace, které mají za následek změny ve velikosti a složení vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků.¹⁶

---

¹⁵ SEDLÁČEK, J., *Účetní data v rukou manažera - finanční analýza v řízení firmy*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 1998. ISBN 80-7226-140-1.

¹⁶ ŽIVĚLOVÁ, I., *Finanční řízení podniku I*. 1. vyd. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 1998. ISBN 80-7157-339-6.

5. ZDROJE KRÁTKODOBÉHO FINANCOVÁNÍ

5.1 Krátkodobé finanční zdroje

Krátkodobým financováním chápeme jako financování oběžného majetku z krátkodobých finančních zdrojů. „Oběžný majetek je charakterizován jako krátkodobý, s dobou použitelnost do jednoho roku.“ (Josef Valach, finanční řízení podniku).

Krátkodobá cizí pasiva mají několik základních podob:

- Krátkodobé bankovní úvěry
- Obchodní úvěr
- Ostatní zdroje krátkodobého financování

5.2 Krátkodobé bankovní úvěry

5.2.1 Charakteristika krátkodobých bankovních úvěrů

*„Krátkodobými bankovními úvěry rozumíme úvěry poskytované různými bankami jako věřitel podnikům jako dlužníkům na krytí jejich oběžného majetku a financování jeho přírůstků.“*¹⁷ Doba splatnost těchto úvěrů je do jednoho roku. Potřeba krátkodobých úvěrů jejich výše i doba splatnost souvisí s řízením oběžného majetku. Pokud podnik bude mít optimální množství oběžného majetku, bude také potřebovat pouze optimální množství úvěrů na jejich financování.

Kromě financování oběžného majetku může krátkodobý bankovní úvěr sloužit na úhradu jiných závazků podniku. Zdroj splácení úvěru mohou být zdroje získané realizací objektu úvěru (inkasem pohledávek, prodejem výrobků za hotové apod.)

Krátkodobé úvěry jsou v podstatě ze strany podniku náklady, které se skládají z úrokových nákladů a ostatních nákladů spojených s poskytováním úvěrů. Ostatní

---

¹⁷ VALACH, Josef. *Finanční řízení podniku*. I. Praha 4: Ekopress, s.r.o., 1997. ISBN 80-901991-6-X.

náklady mohou být: poplatky za vedení účtu, za provádění platební transakce atd. Úroková sazba může být stanovena jako pevná nebo pohyblivá.

5.2.2 Druhy krátkodobých bankovních úvěrů

Existuje řadu forem krátkodobých bankovních úvěrů. Budu jen stručně popisovat některé z nich:

- Krátkodobá bankovní půjčka
- Revolvingový úvěr – banka na žádost podniku po dohodnutou dobu vyčerpaný a pak splacený úvěr doplňuje.
- Lombardní úvěr – je krátkodobá bankovní půjčka zajišťovaná movitou zástavou
- Kontokorentní úvěr – debet na běžném účtu do dohodnuté výše
- Eskontní úvěr – odkup směnek bankou s možností postihu majitelů směnky
- Akceptační úvěr – banka na žádost klienta (dlužníka) akceptuje směnku vystavenou na ni dlužníkem, tj. zaváže se zaplatit ji za dlužníka ve lhůtě splatnosti.
- Avalový úvěr – představuje poskytnutí záruky klientovi za zaplacení jeho závazků.

5.3 Obchodní úvěr

*„Obchodní úvěr je úvěrem, který čerpá odběratel od dodavatele tím, že mu za dodávky výrobků, prací či služeb platí až po uplynutí sjednané lhůty, např. 14, 30, 60 dní i delší dobu“.*¹⁸ Odběratel je v roli dlužníka, dodavatel je věřitelem.

Pozitivem obchodního úvěru je podpora odbytu, posiluje trh jak na straně poptávky, tak nabídky, ale je i nástrojem konkurence

Průměrná výše závazků závisí na dvou souhrnných faktorech, a počítá se jako součin:

- na denní výši těchto závazků za sledované období
- na průměrné době posunu mezi vznikem těchto závazků a jejich úhradou.

---

¹⁸ VALACH, Josef. *Finanční řízení podniku*. I. Praha 4: Ekopress, s.r.o., 1997. ISBN 80-901991-6-X.

Ovlivňováním těchto faktorů lze ovlivňovat výši obchodního úvěru a tím potřebu dalších zdrojů.

„Z hlediska nákladů na získání kapitálu je obchodní úvěr považován za levný zdroj, protože se zpravidla poskytuje bezúročně“. ¹⁹ Pokud ale dodavatel nabídne odběrateli skonto, tj. slevu z prodejní ceny při okamžitém, eventuálně dřívejším zaplacení dodávky. Rozhodnutí o využití skonta ze sazby skonta přepočtené na roční ekvivalentní sazbu z bankovního úvěru podle vztahu:

$$EÚS = \frac{SS}{DS - LS} \times 360$$

kde

EÚS – ekvivalentní roční úroková sazba z bankovního úvěru v %

DS – doba splatnosti obchodního úvěru (dny)

LS – lhůta pro poskytnutí skonta (dny)

Je-li přepočtená sazba vyšší než sazba bankovního úvěru, je vhodné využít bankovního úvěru, zaplatit z něj obchodní úvěr, tj. využít skonta. Naopak při přepočtené sazbě nižší než bankovní úvěrová sazba, je rozhodně lepší využít obchodní úvěr.

Poskytování obchodního úvěru má své rizika jak pro dodavatele, tak i pro odběratele. Ze strany dodavatele, může požadovat různé formy zajištění úvěrů, např. dodavatel žádá dlužníka o písemných zárukách vycházejícím ze solidnosti, důvěry v dlužníka, dosavadních pozitivních zkušeností při dlouhodobějších a opakovaných pozitivních stycích obou partnerů. Dalším způsobem k zajištění úvěru patří dlužní úpis, ale je méně obvykle použit.

Rizika vyplývající ze strany odběratele jsou spojena s nedostatkem likvidních prostředků na včasné splácení závazků, na cenách dodávek atd. Proto je účelné věnovat pozornost i výběru dodavatelů.

---

¹⁹ VALACH, Josef. *Finanční řízení podniku*. I. Praha 4: Ekopress, s.r.o., 1997. ISBN 80-901991-6-X.

5.4 Ostatní zdroje krátkodobého financování

K ostatním zdrojům krátkodobého financování patří:

- Závazky vůči zaměstnancům
- Závazky vůči státu vzniklé odložením daňových povinností
- Závazky z plateb pojistného
- Krátkodobé výpůjčky od jiných podniků
- Závazky vůči společníkům z titulu výplat podílů na hospodářských výsledcích

*„Zvláštní místo zaujímají závazky s pravidelnými termíny jejich úhrad, zejména závazky z nevyplacených mezd, z neodvedených daní, popř. jiných pravidelných plateb. Narůstají od doby jejich vzniku až do doby jejich úhrady; po jejich úhradě, která zpravidla následuje několik dní po příslušném zúčtovacím období, klesnou na výši, odpovídající počtu dní od skončení zúčtovacího období do dne úhrady. Tato výše představuje jejich minimální výši, a protože se vývoj neustále a pravidelně opakuje, představují tak trvalost těchto závazků.“*²⁰

Určení těchto závazků takto:

$$MVZ = DVZ \times D$$

kde MVZ – minimální (trvalá) výše závazků [Kč]

DVZ – průměrná denní výše závazků [Kč]

D – počet dní od skončení zúčtovacího období do dne úhrady závazků.

---

²⁰ VALACH, Josef. *Finanční řízení podniku*. I. Praha 4: Ekopress, s.r.o., 1997. ISBN 80-901991-6-X, s. 135.

6. PRAKTICKÁ ČÁST

6.1 Charakteristika společnosti

Vlastníci si nepřejí zveřejnění název a sídlo společnosti, což bylo podmínkou pro možnost zpracování finanční analýzy, proto budu ve své práci používat anonymní název, a to společnost FASC s.r.o. Důvodem je obezřetnost jednatelů a ochrana firemních údajů. Ostatní údaje o společnosti jako právní forma, účetní data, účetní výkazy, která slouží jako podklad k vypracování finanční analýzy, jsou pravdivá.

Jako podklady jsem obdržela jen účetní uzávěrky pro dané roky, které obsahovali výkaz zisků a ztrát, rozvahy a výroční zprávy. Do více podkladů mě nebylo dovoleno nahlédnout, tím pádem jsem neměla dostatečné údaje a musela jsem se spoléhat na údaje, které mě byly řečeny ústně a nemohla jsem si je ověřit.

Firma FASC s.r.o. působí na českém trhu již od roku 1989. V průběhu své existence realizovala mnoha zakázek a z toho je přes 250 referenčních velkých zakázek, kde firma byla hlavním dodavatelem i subdodavatelem. Průměrný počet zaměstnanců během účetního období je 127 lidí, z toho je jeden člen z řídících orgánů – ředitel.

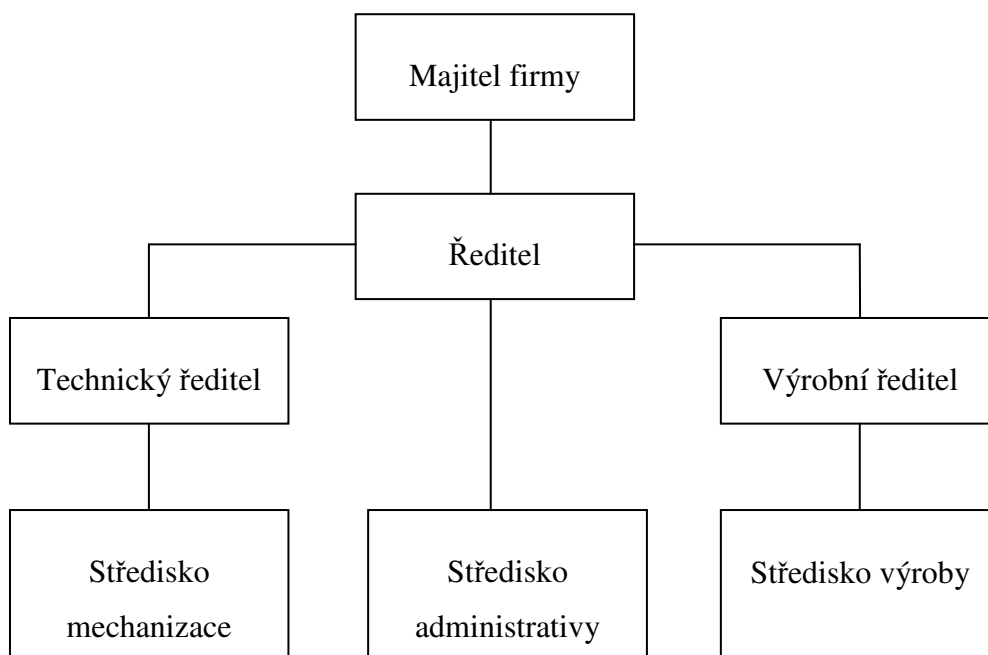
Společnost se zabývá opravami a demolicemi, zemními pracemi, realizací inženýrských sítí, pronájem autodopravy a stavební činností.

Hlavním cílem společnosti je upevnění a posílení tržní pozice na českém trhu a zvyšovat rentability rostoucích výkonů v pozici středně velké a spolehlivé společnosti.

Společnost FASC s.r.o. je jako jedna z mála firem stavební zaměření držitelem certifikátů:

- Systém managementu jakosti (QMS) ČSN ISO 9001:2009
- Systém environmentálního managementu (EMS) ČSN EN ISO 14001:2005
- Systém bezpečnosti o ochrany (BOZP) OHSAS 18001:2008

6.2 Schéma organizační struktury společnosti

6.3 Aplikace finanční analýzy

6.3.1 Analýza poměrových ukazatelů

6.3.1.1 Likvidita společnosti

Běžná likvidita – likvidita 3. stupně

Ukazatel běžné likvidity říká, kolikrát je společnost schopna uspokojit své věřitele, jak je schopna pokrýt své závazky oběžnými aktivy.

Tabulka 1 – Běžná likvidita (v tisících Kč)

	2007	2008	2009	2010
Oběžná aktiva	104 925	99 251	75 509	103 036
Krátkodobé závazky	79 680	59 899	79 863	54 463
Běžná likvidita	1,317	1,657	0,945	1,892

***Zdroj:** vlastní výpočty na základě účetních výkazů podniku*

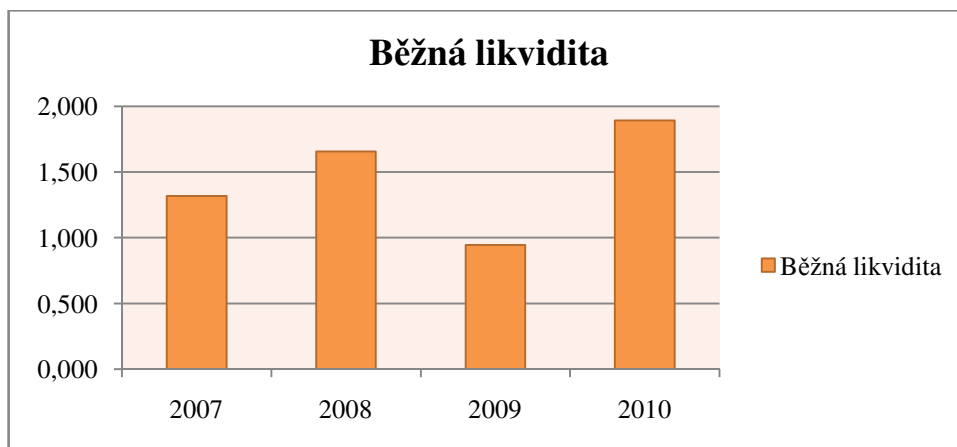
Jednoduchým výpočtem, běžná likvidita se počítá jako podíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Doporučené hodnoty jsou 1,5 – 2,5. Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je pravděpodobnost platební spolehlivosti podniku. Z tabulky vidíme, že hodnota běžné likvidity podniku se ve sledovaných 4 letech pohybuje v rozmezí od 0,945 do 1,892. Požadovaná hodnota je splněna jen v roce 2008 a 2010, tím je zajištěna dostatečná výše oběžných aktiv vůči krátkodobým závazkům. V roce 2007 sice hodnota likvidity nesplňuje doporučenou hodnotu, ale nejedná se o závažnou situaci. V roce 2009 se jedná o výjimku, kdy firma vykazovala záporný čistý pracovní kapitál a hodnota běžné likvidity poklesla pod hodnotu 1. Tento rok byl však výjimečný v tom, že bylo dokončeno majetkové vypořádání v souvislosti se změnou právní formy podnikání a to způsobilo výrazné změny ve všech položkách aktiv i pasiv, tedy i těch, které souvisejí s likviditou. V roce 2010, jak je z tabulky 1 patrné, došlo k obnovení stavu před touto změnou.

Odvětvový průměr ve stavebnictví pro běžnou likviditu pro rok 2007 byl 1,35 (pokles oproti roku 2006 o 0,04 a pro rok 2007 (1. pololetí) je průměr 1,31.²¹

---

²¹ <http://www.mpo.cz/dokument43538.html>

Graf č. 1: Vývoj běžné likvidity v letech 2007 - 2010

Zdroj: vlastní zpracování

Ukazatel pohotová likvidity – likvidita 2. stupně

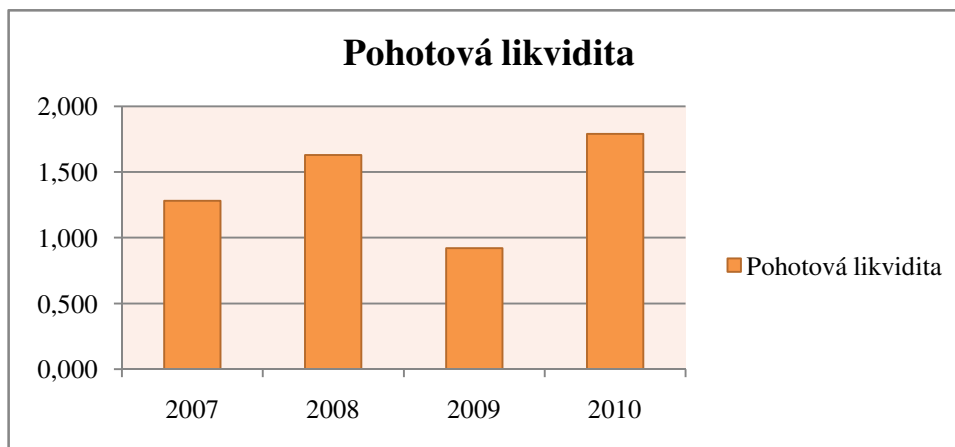
Pohotová likvidita má stejnou vypovídající schopnost jako likvidita běžná, ale v čitateli nepočítá se zásobami, zůstávají pouze pohledávky a finanční majetek. Zásoby jsou totiž považovány za nejméně likvidní složku oběžných aktiv.

Tabulka 2 – Pohotová likvidita (v tisících Kč)

	2007	2008	2009	2010
Oběžná aktiva	104 925	99 251	75 509	103 036
Zásoby	2 800	1 650	2 009	5 483
Krátkodobé závazky	79 680	59 899	79 863	54 463
Pohotová likvidita	1,282	1,629	0,920	1,791

Zdroj: vlastní výpočty na základě účetních výkazů podniku

Graf č. 2: Vývoj pohotová likvidity v letech 2007 - 2010

***Zdroj:** vlastní zpracování*

Výstupní hodnoty vycházející z výkazů účetních ve sledovaných letech jsou od 0,920 do 1,791 a v doporučených hodnotách je rozmezí 1 – 1,5.

Hodnota v roce 2009 nedosáhla požadované hodnoty kvůli vysoké výši zásob, konkrétně výši nedokončené výroby a polotovarů (1 056 tis. Kč) a vzhledem k nízké výši hodnoty oběžných aktiv (jen 75 716 tis. Kč – 2009) oproti ostatním dvěma rokům. Snížení hodnoty ukazatele pohotové likvidity může být výhodné pro vlastníky, protože vyšší objem pohotových prostředků mohou využívat produktivněji. Pro věřitele je tomu naopak. V případě když pohotová likvidita je výrazně nižší než běžná likvidita, ukazuje to na nadměrnou váhu zásob ve struktuře aktiv.

Odvětvový průměr pro rok 2009 je 1,37, ale v roce 2007 je jen 1,19.²²

Ukazatel okamžitá likvidity – likvidita 1. stupně

Tento ukazatel vypovídá o tom, jak velký je finanční majetek společnosti a zda je společnost okamžitě schopná splácet své závazky. V čitateli tohoto ukazatele zůstávají jenom nejlikvidnější položky aktiv v podobě peněz na běžném účtu či jiných

²² <http://www.mpo.cz/dokument76325.html>

účtech a peníze v pokladně, tzv., že u okamžité likvidity počítáme pouze s krátkodobým finančním majetkem.

Tabulka 3 – Okamžitá likvidita (v tis. Kč)

	2007	2008	2009	2010
Krátko. finanční majetek	6 597	2 936	24 088	3 942
Krátkodobé závazky	79 680	59 899	79 863	54 463
Okamžitá likvidita	0,083	0,049	0,302	0,072

Zdroj: vlastní výpočty na základě účetních výkazů podniku

Pokud porovnáme vypočtené hodnoty ukazatele okamžité likvidity v tabulce č. 3 s doporučenými optimálními hodnotami, tj. 0,2 – 0,5, zjistíme, že podnik dosahuje podprůměrných výsledků. Hodnota hotovostní likvidity je splněna pouze v roce 2009 díky vysoké výši krátkodobého finančního majetku firmy, tedy dosáhla hodnoty v požadovaném rozmezí (0,302).

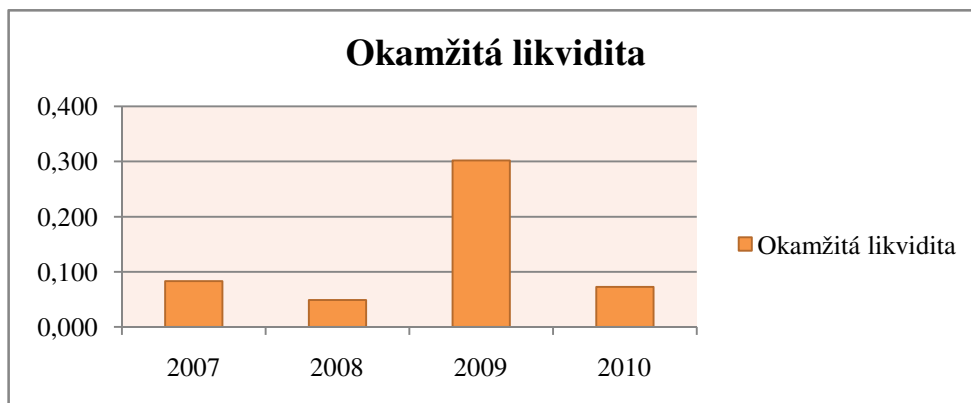
Ostatní roky se dostala firma do platebních potíží, dostala se pod kritickou hodnotu 0,2. Ale nemůžeme konstatovat, že firma má velký problém s placením dluhů svých dodavatelů.

Pro ČR je tato hodnota snížena na 0,18 v roce 2007 a 0,16 v roce 2009²³. I zde platí, že podnik v tomto ukazateli vykazuje podprůměrný stav.

²³ <http://www.mpo.cz/dokument76325.html>

Graf č. 3: Vývoj okamžité likvidity v letech 2007 – 2010

Zdroj: vlastní zpracování

6.3.1.2 Ukazatel aktivity

Tento ukazatel odráží, jak podnik efektivně hospodaří se svými aktivy. Pokud jich má podnik hodně, vznikají zbytečné náklady, tímto klesá zisk. Když jich je málo, přichází o možné tržby.

Obrat celkových aktiv

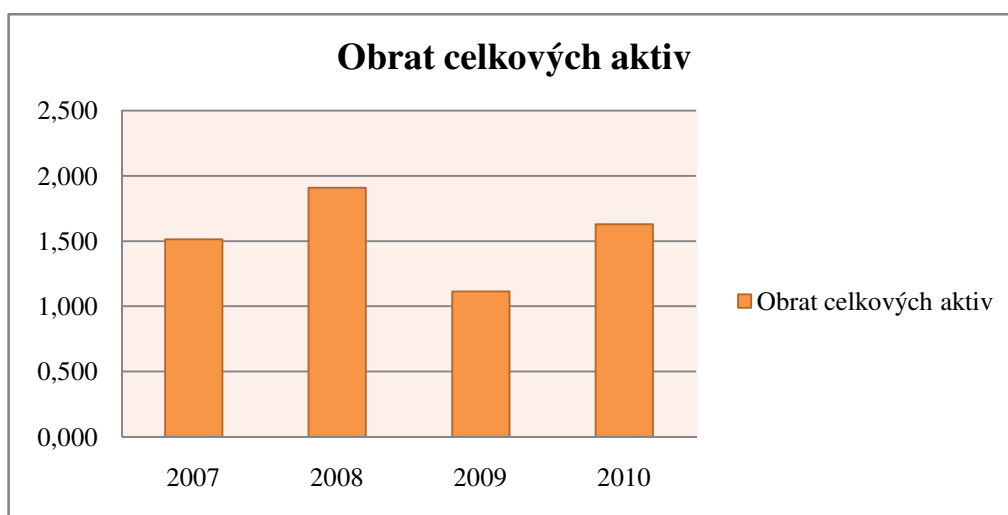
Tento ukazatel vyjadřuje intenzitu využívání všech aktiv v podniku, neboli ukazatel vypovídá o tom, kolikrát se aktiva přemění na tržby za rok.

Tabulka 4 – Obrat celkových aktiv (v tis. Kč)

	2007	2008	2009	2010
Tržby	307 209	402 847	177 109	350 235
Celková aktiva	191 453	211 104	159 141	215 080
Obrat celkových aktiv	1,605	1,908	1,113	1,628

Tento ukazatel dosahuje ve sledovaném období hodnot kolem 1,5, znamená to, že celková aktiva podniku se v tržbách obrátí více než jedenkrát. Doporučené hodnoty se nachází mezi 1,6 – 3, výsledek splní jen v roce 2008 a 2010, což signalizuje, že se podnik nachází pod optimální hranicí a společnost by se měla zajímat o hospodaření s aktivy.

Graf č. 4: Vývoj celkových aktiv v letech 2007 – 2010

Zdroj: vlastní zpracování

Obrat stálých aktiv

Obrat stálých aktiv se počítá podobně jako obrat celkových aktiv, jenom ve jmenovateli se místo celkových aktiv nachází stálá aktiva. Pokud by tento ukazatel vykazoval nízké hodnoty, společnost by měla zvýšit výrobu a omezit své investice do dlouhodobých aktiv.

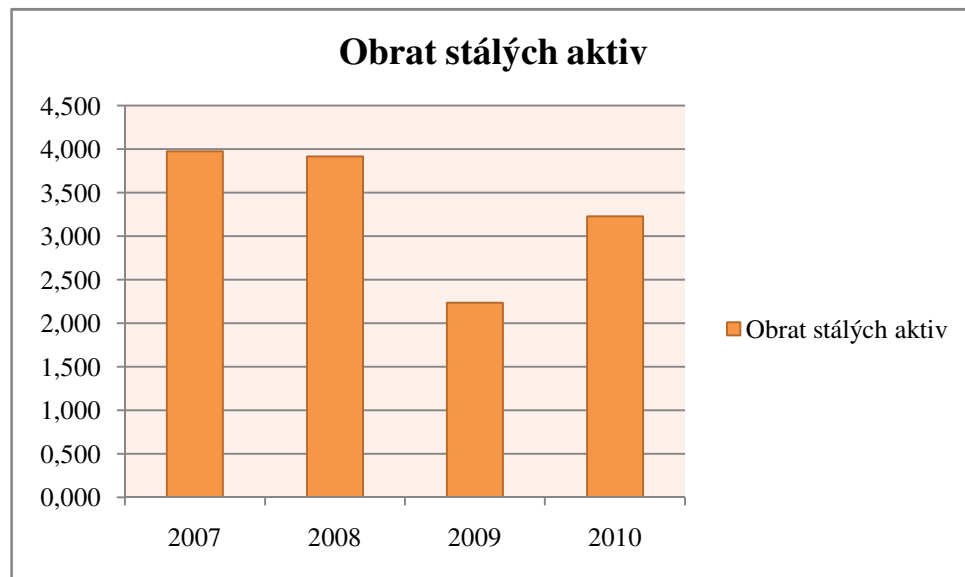
Tabulka 5 – obrat stálých aktiv (v tis. Kč)

	2007	2008	2009	2010
Tržby	307 209	402 847	177 109	350 235
Stálá aktiva	72 975	102 874	79 274	108 504
Obrat stálých aktiv	4,210	3,916	2,234	3,228

Zdroj: vlastní výpočty na základě účetních výkazů podniku

Doporučená hodnota by měla být vyšší než hodnota obratu celkových aktiv. Nejnižší hodnota byla v roce 2009 (2,234) a v roce 2007 byla nejvyšší (4,21). Tato čísla informují, že podnik vlastní velký objem dlouhodobého hmotného majetku, ale zároveň vyhovuje vedení firmy, protože zvýšení objemu technologického vybavení je jeden z řady cílů integrovaného managementu firmy v současné době.

Graf č. 5: Vývoj stálých aktiv v letech 2007 – 2010

Zdroj: vlastní zpracování

Obrat zásob a doba obratu zásob

Ukazatel měří intenzitu využití zásob, neboli kolikrát za rok je každá položka zásob podniku prodána a znovu uskladněna. Obratovost zásob by měla být co nejvyšší, aby nedocházelo v podniku ke zbytečné vázanosti finančních prostředků v zásobách. Ukazatel také dodává informace pro zlepšení zásobovací politiky podniku.

Doba obratu zásob je ukazatelem navazujícím na obrat zásob, který udává průměrný počet dnů, po které jsou zásoby vázány v podnikání až do doby jejich spotřeby nebo prodeje. Tento ukazatel oproti ukazateli obratu zásob by měl být naopak co nejnižší.

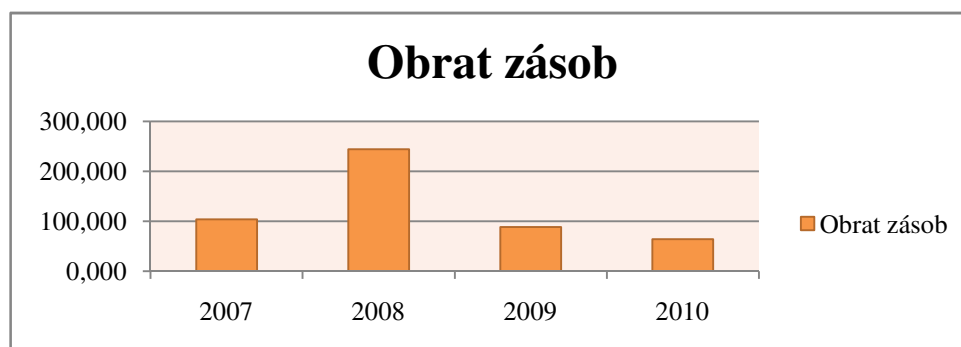
Tabulka 6 – Obratovost zásob a doba obratu zásob (v tis. Kč)

	2007	2008	2009	2010
Tržby	307 209	402 847	177 109	350 235
Zásoby	2 800	1 650	2 009	5 483
Obrat zásob	109,72	244,15	88,16	63,88
Doba obratu zásob	3,33	1,49	4,14	5,71

Na první pohled hodnoty ukazatele se velmi liší v jednotlivých letech, a zároveň jsou velmi vysoké. Firmě FASC s.r.o. se v posledních 4 letech podařil dokončit téměř všechny zakázky a objem materiálu na skladě také klesl, to se zobrazí v rozvaze nízkými hodnotami u zásob. Průměrná doba obratu zásob za vybrané roky je 3,67, přitom doba obratu zásob pro odvětví stavebnictví se v letech 1997 až 2005 pohybovala v intervalu od 25,36 do 90,33 dnů. Například v roce 2008, kdy se podniku podařilo hospodařit nejlépe se zásobami, kdy obrat zásob dosáhl 224,15 a doba obratu zásob je

nejnižší (1,49 dne). To značí, že firma FASC s.r.o., která v hodnoceném období vykazovala nízký objem zásob, neměla zbytečné nelikvidní zásoby vyžadující nadbytečné financování. Můžeme konstatovat, že položka zásob podstatně neovlivnila likviditu podniku.

Graf č. 6: Vývoj obratu zásob v letech 2007 – 2010

Obrat pohledávek a doba obratu pohledávek

Obrat pohledávek udává, kolikrát za rok dochází k transformaci pohledávek v hotové peníze. Doba obratu pohledávek vyjadřuje průměrnou dobu, po kterou podnik musí čekat na inkaso plateb od svých odběratelů.

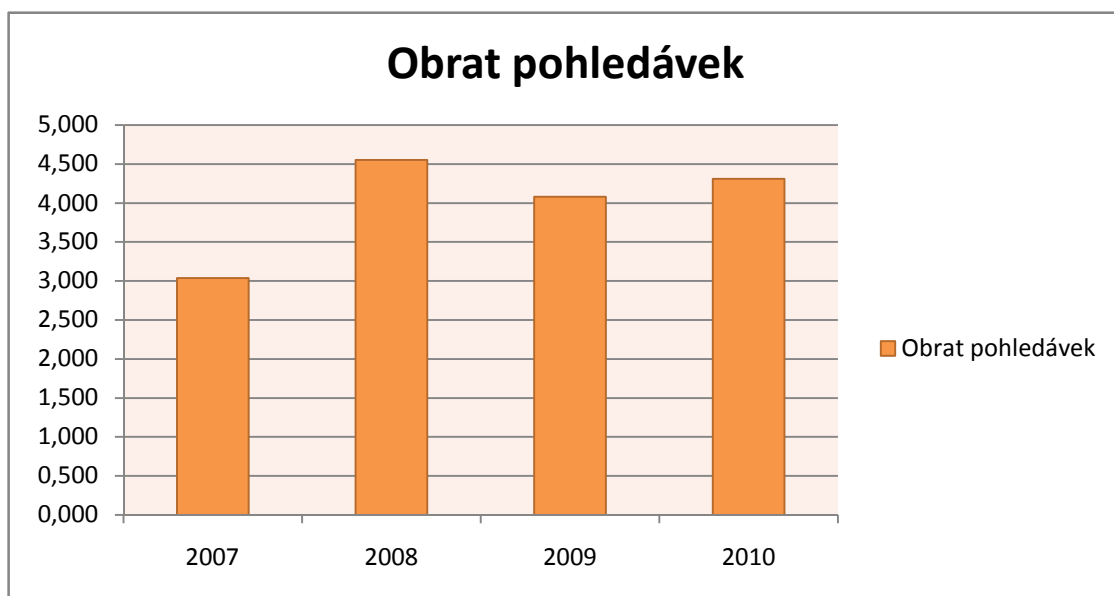
Tabulka 7 – Obratovost pohledávek a doba obratu pohledávek (v tis. Kč)

	2007	2008	2009	2010
Tržby	307 209	402 847	177 109	350 235
Pohledávky z ob. vztahů	95 528	88 481	43 407	81 220
Obrat pohledávek	3,216	4,553	4,080	4,312
Doba obratu pohledávek	113,50	80,17	89,46	84,65

Z vypočtených hodnot v tabulce č. 7 vidíme, že v roce 2008, 2009 a 2010 se pohledávky dokázaly přeměnit v hotovosti zhruba pětkrát za rok, v roce 2007 jen třikrát za rok.

Doba splatnosti, kterou firma FASC s.r.o. vystavuje na svých vydaných fakturách, se pohybuje v rozmezí 80 až 120 dní, což je velmi dlouhá doba pro návratnost. Ale situace s delší dobou splatnosti je zcela běžná u velkých firem a hlavně u firmy zabývajícíchmi stavebními činnostmi.

Graf č. 7: Vývoj obratu pohledávek v letech 2007 – 2010

Zdroj: vlastní zpracování

6.3.2 Analýza rozdílových ukazatelů – Čistý pracovní kapitál (ČPK)

Ukazatel čistého pracovního kapitálu velmi úzce souvisí s likviditou, zejména s likviditou běžnou. Vypočítá se jako rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Tento ukazatel vyjadřuje tu část oběžných aktiv krátkodobého majetku, která je financována dlouhodobými finančními zdroji.

Tabulka 8 – Čistý pracovní kapitál (v tis. Kč)

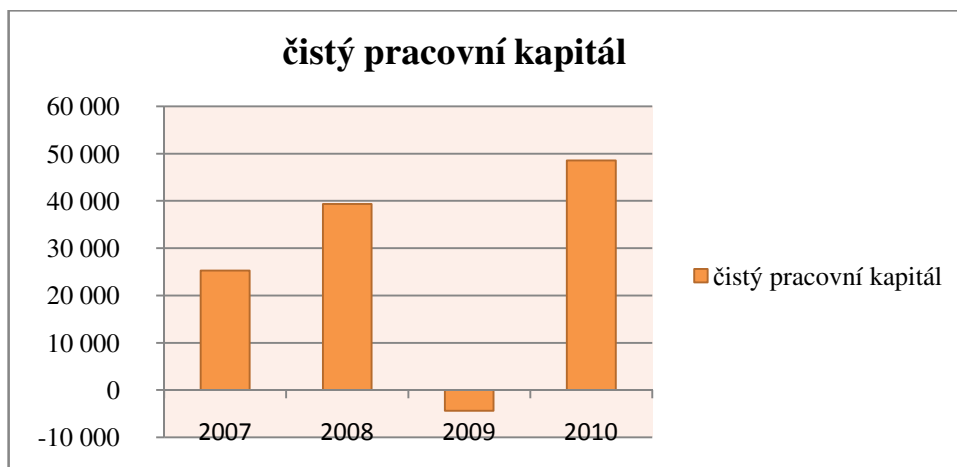
	2007	2008	2009	2010
Oběžná aktiva	104 925	99 251	75 509	103 036
Krátkodobé závazky	79 680	59 899	79 863	54 463
Čistý pracovní kapitál	25 245	39 352	-4 354	48 573

***Zdroj:** vlastní výpočty na základě účetních výkazů podniku*

Pokud se díváme na vypočtené hodnoty čistého pracovního kapitálu v tabulce č. 8, můžeme konstatovat, že všechny sledované roky 2007, 2008, 2010 mají kladné výsledky, což je přiměřeně velký fond finančních prostředků. Tato skutečnost potvrzuje, že společnost FASC s.r.o. je nadprůměrně likvidní. Kromě roku 2009 výsledek vyšel pod nulou a to -4 354 tis. Kč.

Kladný rozdíl ČPK mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky představuje situaci, kdy společnost disponuje dostatečným finančním polštářem. Ten jí umožňuje v případě náhlé nutnosti splatit všechny nebo velkou část svých krátkodobých závazků, které tvoří jeden ze zdrojů financování společnosti bez narušení běžného provozu podniku. V opačném případě to znamená, že podnik neměl dostatečné finanční prostředky k zaplacení závazků a v případě neočekávané situace se tak mohla dostat do vážných finančních problémů.

Graf č. 8: Vývoj čistého pracovního kapitálu v letech 2007 – 2010

Zdroj: vlastní zpracování

6.3.3 Krátkodobé finanční zdroje

6.3.3.1 Obchodní úvěr

Jedná se o největší položku krátkodobého financování. Ke konci roku 2007 činily závazky z obchodních vztahů 75 584 tis. Kč, v roce 2008 byl 50 538 tis. Kč, v roce 2009 byl 47 587 tis. Kč a v posledním sledovaném roce částka vyšla na 48 171 tis. Kč. Na tomto účtu jsou evidovány dodávky subdodavatelů, které jsou součástí větší stavby a kterou investor ještě nepřevzal a nezaplatil za ni.

6.3.3.2 Krátkodobé bankovní úvěry

V roce 2010 měla firma FASC s.r.o. úvěr typu provozního financování – revolving od Komerční banky a.s ve výši 20 412 tis. Kč. Způsoby zajištění úvěru je ručení do plné výše všech pohledávek KB a zástavní právo k pohledávce – pohledávky z obchodního vztahu. Se stejným způsobem v roce 2009 měla úvěr ve výši 9 980 tis. Kč, a v roce 2007 je 28 208 tis. Kč, v roce 2008 žádný.

6.3.3.3 Ostatní krátkodobé zdroje

Jsou tvořeny převážně provozními závazky vůči zaměstnancům nebo daňovými závazky vůči státu.

6.3.4 Analýza cash flow

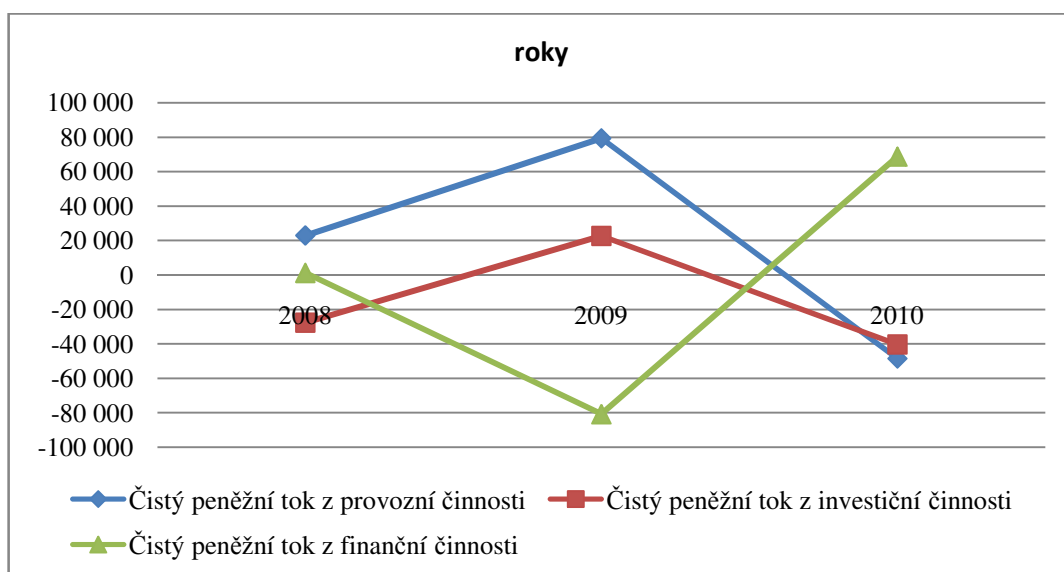
Základní účetní výkazy, tj. rozvaha a výkaz zisků a ztrát, uvádějí vztah mezi položkami výnosů a nákladů podniku k určitému období, čímž poskytují informace o finanční situaci a ziskovosti podniku.

Analýza cash flow je tedy důležitá z hlediska zjištění skutečného pohybu (tj. příbytek či úbytek) a zásoby peněžních prostředků podniku za určité období v souvislosti s jeho činností. Sledování cash flow v podniku je důležité především pro řízení likvidity, které je též tématem této bakalářské práce.

Metoda analýzy cash flow je založena na sledování reálných příjmů a výdajů ve třech základních oblastech činnosti podniku, a to činnost provozní, investiční a finanční.

Vývoj peněžních toků ze všech oblastí:

Graf č. 9: Vývoj čistého peněžního toku z provozní, investiční a finanční činnosti v letech 2008 – 2010 (v tis. Kč)

Tabulka 9 – Výkaz cash flow (v tis. Kč)

	2008	2009	2010
Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období	6 597	2 936	24 088
Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním	43 497	5 460	17 820
Úpravy o nepeněžní operace	-255	2 182	7814
Odpisy stálých aktiv a umořování opravné položky k nabytému majetku	1 889	1 973	6 051
Změna stavu opravných položek, rezerv	0	205	
Zisk z prodeje stálých aktiv	-4 068	-1 053	-8
Vyúčtované nákladové úroky s výjimkou kapitalizovaných a vyúčtované výnosové úroky	1 924	1 057	1 771
Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu a mim. položkami	43 242	7 642	25 634
Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	-12 333	74 224	-69 122
Změna stavu pohledávek z provozní činnosti, přechodných účtů aktiv	5 437	52 995	-38 553
Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti, přechodných účtů pasiv	-18 920	21 588	-27 095
Změna stavu zásob	1 150	-359	-3 474
Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a mimořádnými položkami	30 909	81 866	-43 488
Vyplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných	-1 945	-1 064	-1 778
Přijaté úroky	21	7	7
Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost a doměrky daně za minulá období	-6 116	-1 593	-3 253
Čistý peněžní tok z provozní činnosti	22 869	79 216	-48 512
Peněžní toky z investiční činnosti			
Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	-31 933	21 627	-40 431
Příjmy z prodeje stálých aktiv	4 213	1 053	125
Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	-27 720	22 680	-40 306
Peněžní toky z finančních činností			
Dopady změn dlouhodobých, resp. krátkodobých závazků	2 854	-30 668	22 355
Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky a ekvivalenty	-1 665	-50 075	46 317
Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	1 189	-80 743	68 672
Čisté zvýšení resp. snížení peněžních prostředků	-3 662	21 153	-20 146
Stav peněžních prostředků a pen. ekvivalentů na konci účetního období	2 935	24 088	3 942

Zdroj: vlastní výpočty na základě účetních výkazů podniku

6.3.4.1 Analýza cash flow z provozní činnosti

Tabulka 10 – Vybrané položky CF z provozní činnosti v letech 2008 – 2010 (v tis. Kč)

Peněžní toky z investiční činnosti	2008	2009	2010
Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním	43 497	5 460	17 820
Úpravy o nepeněžní operace	-255	2 182	7814
Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	-12 333	74 224	-69 122
Vyplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných	-1 945	-1 064	-1 778
Přijaté úroky	21	7	7
Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost a doměrky daně za minulá období	-6 116	-1 593	-3 253
Čistý peněžní tok z provozní činnosti	22 869	79 216	-48 512

Zdroj: vlastní výpočty na základě účetních výkazů podniku a výroční zprávy

Cash flow z provozní činnosti je sestaveno pomocí nepřímé metody, která je založena na úpravě výsledku hospodaření před zdanění, o nepeněžní operace, o změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu.

Z tabulky je vidět, že čistý peněžní tok z provozní činnosti v prvních dvou vybraných letech má kladné výsledky. V těchto letech se podařilo podnik získat tolik peněžních prostředků, že stačily pokrýt výdaje z provozní činnosti. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2009, a to 79 216 tis. Kč. Hlavním vlivem pozitivního výsledku je vysoká změna stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu, zejména změny stavu krátkodobých pohledávek a závazků. Kladná a vysoká hodnota čistého cash flow z provozní činnosti potvrzuje, že podnik má dostatečné množství zdrojů samofinancování.

V roce 2010 měl podnik zápornou hodnotu (-48 512 tis. Kč). Hlavní příčinou byl vysoký nárůst krátkodobých pohledávek, a to ze 46 291 tis. Kč (2009) na 85 662 tis. Kč. Zde zapůsobil prudký pokles stavu krátkodobých závazků, rozdíl mezi konečným a počátečním stavem činil 25 400 tis. Kč. Je zde vidět vliv světové hospodářské krize, která ovlivnila pokles poptávek ve stavebnictví a tím zvýšení konkurence, a tvrdší boj

mezi firmami při získávání zakázek a tím pádem problémy s profinancování firmy ve všech částech (splácení úvěrů, platby dodavatelům atd.).

6.3.4.2 Analýza cash flow z investiční činnosti

Cash flow z investiční činnosti je přehled o peněžních tocích vykázané pomocí přímé metody, která je založena na sledování skutečných příjmů a výdajů.

Tabulka 11 – Vybrané položky CF z investiční činnosti v letech 2008 – 2010 (v tis. Kč)

Peněžní toky z investiční činnosti	2008	2009	2010
Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	-31 933	21 627	-40 431
Příjmy z prodeje stálých aktiv	4 213	1 053	125
<i>Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti</i>	-27 720	22 680	-40 306

Zdroj: vlastní výpočty na základě účetních výkazů podniku

Čistý peněžní tok z investiční činnosti se po celé sledované období pohyboval střídavě v záporných i kladných hodnotách.

V roce 2008 firma FASC s.r.o. měla hodnotu čistého peněžního toku -27 720 tis. Kč, což způsobila položka výdaje s nabytím stálých aktiv, která je ve výši 120 874 tis. Kč, o 29 899 tis. Kč oproti předchozímu roku (72 975 tis. Kč). Tato změna se projevil na cash flow z investiční činnosti úbytkem dlouhodobým finančním majetkem, a to podíl pro druhého společníka ve výši 67 127 tis. Kč.

Nejnižší hodnoty dosáhl cash flow z investiční činnosti v roce 2010. To bylo způsobeno výdaji spojenými s pořízením stálých aktiv v hodnotě 33 424 tis. Kč. Nejvýznamnější přírůstky dlouhodobého majetku v roce 2010 patří pořízení osobonákladního výtahu v hodnotě 4 026 tis. Kč, mobilního terminálu v hodnotě 65 tis. Kč a technické zhodnocení Mercedes Benz v hodnotě 505 tis. Kč.

Jediná kladná hodnota v oblasti investiční se objevila jen v roce 2009 v hodnotě 22 680 tis. Kč díky poklesu jak investice do majetku tak i podíl společníků.

Peněžní příjmy získával podnik z prodeje dlouhodobého majetku. Nejvyšší hodnoty dosáhl pouze v toku 2008, a to 4 213 tis. Kč.

6.3.4.3 Analýza cash flow z finanční činnosti

Cash flow z finanční činnosti se promítá do změn vlastního kapitálu podniku a změn stavu dlouhodobých resp. krátkodobých závazků.

Tabulka 12 – Vybrané položky CF z finanční činnosti v letech 2008 – 2010 (v tis. Kč)

Peněžní toky z finančních činností			
Dopady změn dlouhodobých, resp. krátkodobých závazků	2 854	-30 668	22 355
Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky a ekvivalenty	-1 665	-50 075	46 317
Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	1 189	-80 743	68 672

Zdroj: vlastní výpočty na základě účetních výkazů podniku

Jak je vidět z tabulky, čistý peněžní tok z finanční činnosti v roce 2009 dopadl nejhůř se zápornou hodnotou (-80 743 tis. Kč), na němž se měrou podílela jak položka změn bankovního úvěru, tak položka změn vlastního kapitálu v souvislosti s majetkovým vypořádáním spoluvlastníků.

6.4 Shrnutí

Na základě provedené analýzy cash flow a analýza některých poměrových ukazatelů můžeme konstatovat, že finanční situace firmy FASC s.r.o. z hlediska řízení likvidity je optimální, jak v roce 2007, 2008 a 2010. Výjimečně v roce 2009, když došlo ke změně vnitřní organizace firmy, kdy odešel jeden ze společníků. Proto účetní jednotka v účetní závěrce za období 2009 vykazovala poloviční hodnoty ukazatelů. Tato událost ovlivnila celý rok, což lze sledovat u některých ukazatelů.

Běžná likvidita v daném roce 2009 je 0,945 (doporučené hodnoty 1,5 - 2,5), pohotovostní je 0,92 (doporučené hodnoty 1 - 1,5) a čistý kapitál je -4 354 tis. Kč, což souvisí s uvedenou událostí. Pro firmu to znamenalo, že neměla dostatečné finanční pokrytí pro své závazky, což dokazují vypočítané hodnoty. Ovlivnění výsledků nastalo jen v daném roce 2009 u některých ukazatelů. Některé hodnoty i přes danou událost jsou v daném roce v pořádku jako užitná likvidita a obratovost zásob, z čehož vyplývá,

že vypořádání majetku způsobilo jen přechodné problémy, o čemž jsme se přesvědčili v následujícím roce 2010.

Jak lze vypořádat v roce 2007, a 2008 ukazatelé poskytly informace, že firma je schopna uhradit své závazky včas, snaží se kontrolovat obratovost, ale je zde prostor ke zlepšení.

Rok 2009 je ovlivněn majetkovým vypořádáním v souvislosti se změnou právní formy podnikání a to způsobilo výrazné změny ve všech položkách aktiv i pasiv, tedy i těch, které souvisejí s likviditou, a projevilo se to i v ukazatelích obratovosti i v čistém pracovním kapitálu.

Po vyhodnocení dalšího roku 2010 je vidět, že změna, která se udála v roce 2009, neměla velký vliv na chod společnosti. A došlo k obnovení stavu před touto změnou. Dokonce i k nastolenému trendu zlepšování se.

7. ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce je zhodnocení řízení likvidity ve vybraném stavebním podniku, neboť zajištění stabilního cash flow a likvidity je pro podnik podmínkou existence. O firmě vypovídá jakou má schopnost platit včas své závazky a hospodaření se svým majetkem. Po rozboru a analýze jednotlivých dat od firmy FASC s.r.o. v letech 2007 – 2010 jsem zjistila následující.

O dané firmě FASC s.r.o. lze říci, že vedení se o chod společnosti zajímá, reaguje na změny na trhu a přizpůsobuje se konkurenci a prostředí. Uvědomuje si svá slabá místa a pracuje na tom, aby se v daných místech zlepšila a tím si upevnila konkurenceschopnější pozici na trhu.

Na tomto místě bych doporučovala firmě udržovat optimální výši zásob, aby si nedržela zbytečné zásoby materiálu; minimalizovat celkové náklady na pořízení (pokusit se vyjednat lepší smlouvy a ceny s dodavateli materiálů, udělal jim návrhy na odebrané množství za rok, které, ale bude dodáváno postupně dle potřeby a postupně taky fakturováno s co možná nejdelší dobou splatnosti). Firma ve sledovaném období vykazuje ve vztahu k obratu minimální stav zásob materiálu a minimální stav nedokončené výroby. V roce 2007 je dokonce hodnota zásob materiálu na skladě nulová a v roce 2008 je nulová také hodnota nedokončené výroby a polotvarů, protože se jim podařilo vyfakturovat všechny realizované zakázky. Pokud se tento trend udrží, tak v této oblasti firma nebude mít problémy související s likviditou.

Další bod k nástrojům řízení likvidity je efektivní řízení pohledávek, které lze chápat jako na jedné straně snahou sjednat se zákazníky co nejvýhodnější fakturační a platební podmínky a na druhé straně vytvořit postupy pro zajištění inkasa. Z vypočtených ukazatelů vyplývá, že skutečná doba obratu pohledávek podniku je 80 – 120 dnů. Podle informací pracovníků firmy splatnost převážné části odběratelských faktur je stanovena na dobu tří měsíců. Lze konstatovat, že v oblasti řízení pohledávek by se mohla firma pokusit vyjednávat s odběrateli lepší fakturační podmínky včetně

možného poskytování záloh. Současně bych doporučila se zaměřit i na dodržování lhůt splatnosti.

Protože pohledávky vznikají při prodeji na úvěr, jejich řízení musí respektovat úvěrovou politiku podniku, která musí řešit zásadní otázky: komu tyto obchodní úvěry nabídnout, tedy zjistit informace o odběrateli, resp. jeho úvěruschopnosti; zda tento odběratel přistoupí na předem stanovené podmínky obchodního úvěru, jestli vůbec dodávku zaplatí a získáme zisk v současné hodnotě. A dále kroky, které je třeba udělat, pokud dlužník nezaplatí. Nezbyvá nic jiného než řešit tuto situaci právní cestou, např. zástavním právem, zastavením pohledávek, postoupením pohledávek a různými formami ručení.

8. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] VALACH, Josef. *Finanční řízení podniku*. I. Praha 4: Ekopress, s.r.o., 1997. ISBN 80-901991-6-X.
- [2] MRKOSOVÁ, J., *Učebnice pro střední a vyšší odborné školy*. 1. vyd. Brno: Computer Press, a.s., 2006. ISBN 80-251-0922-4.
- [3] KOVANICOVÁ, D., KOVANIC, P. *Podklady skryté v účetnictví: Díl II, Finanční analýza účetních výkazů*. 3. vyd. Praha: Polygon, 1997. ISBN 80-85967-47-2.
- [4] BLAHA, Z., JINDŘICHOVSKÁ, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. III. Praha: Management Press, 2006. ISBN 80-7261-145-3.
- [5] KALOUSEK, F., a MÁCHAL, P. *Finanční řízení*. I. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2000. ISBN 80-7157-472-4.
- [6] SEDLÁČEK, J., *Účetní data v rukou manažera - finanční analýza v řízení firmy*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 1998. ISBN 80-7226-140-1, s. 27.
- [7] KISLINGEROVÁ, E., HLINICA, J. *Finanční krok za krokem: finanční analýza v řízení firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.
- [8] ŽIVĚLOVÁ, I., *Finanční řízení podniku I*. 1. vyd. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 1998. ISBN 80-7157-339-6.
- [9] Finanční analýza průmyslu a stavebnictví za rok 2007. [online]. [cit. 2012-05-19]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument43538.html>
- [10] Finanční analýza podnikové sféry za rok 2009. [online]. [cit. 2012-05-19]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument76325.html>.
- [11] Obchodní rejstřík. [online]. [cit. 2012-05-19]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>

9. SEZNAM TABULEK

Tab. č. 1.: Běžná likvidita (v tis. Kč)

Tab. č. 2.: Pohotová likvidita (v tis. Kč)

Tab. č. 3.: Okamžitá likvidita (v tis. Kč)

Tab. č. 4.: Obrat celkových aktiv (v tis. Kč)

Tab. č. 5.: Obrat stálých aktiv (v tis. Kč)

Tab. č. 6.: Obratovost zásob a doba obratu zásob (v tis. Kč)

Tab. č. 7.: Obratovost pohledávek a doba obratu pohledávek (v tis. Kč)

Tab. č. 8.: Čistý pracovní kapitál (v tis. Kč)

Tab. č. 9.: Výkaz cash flow (v tis. Kč)

Tab. č. 10.: Vybrané položky CF z provozní činnosti v letech 2008 – 2010 (v tis. Kč)

Tab. č. 11.: Vybrané položky CF z investiční činnosti v letech 2008 – 2010 (v tis. Kč)

Tab. č. 11.: Vybrané položky CF z finanční činnosti v letech 2008 – 2010 (v tis. Kč)

10. SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 3: Vývoj okamžité likvidity v letech 2007 – 2010

Graf č. 4: Vývoj celkových aktiv v letech 2007 – 2010

Graf č. 5: Vývoj stálých aktiv v letech 2007 – 2010

Graf č. 6: Vývoj obrátu zásob v letech 2007 – 2010

Graf č. 7: Vývoj obrátu pohledávek v letech 2007 – 2010

Graf č. 8: Vývoj čistého pracovního kapitálu v letech 2007 – 2010

Graf č. 9: Vývoj čistého peněžního toku z provozní, investiční a finanční činnosti v letech 2008 – 2010 (v tis. Kč)